

Sygn. akt VII U 1507/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

Protokolant: Urszula Kalinowska

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2016 r. w Warszawie

sprawy J. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o wcześniejszą emeryturę

na skutek odwołania J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 31 lipca 2015 r. znak: ENS/(...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. S. prawo do wcześniejszej emerytury od dnia 1 lipca 2015 roku,
2. oddala odwołanie w pozostałym zakresie,
3. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. na rzecz J. S. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

J. S. w dniu 16 września 2015r. złożył do Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., odwołanie od decyzji z dnia 31 lipca 2015r., znak: ENS/(...), odmawiającej prawa do wcześniejszej emerytury wskazując, że na dzień 1 stycznia 1999r. posiadał 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych oraz 15 lat pracy w warunkach szczególnych (odwołanie z dnia 9 września 2015r., k. 2 a.s.).

W toku postępowania pełnomocnik ubezpieczonego w piśmie procesowym z dnia 14 grudnia 2015r. wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie prawa do emerytury oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych powołując się między innymi na ogólnikowy charakter uzasadnienia decyzji organu rentowego świadczący o tym, że nie zostało z należytą starannością przeprowadzone postępowanie dowodowe w sprawie ustalenia, czy J. S. przysługuje prawo do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.).

Pełnomocnik ubezpieczonego podniosła, że Zakład uwzględnił ubezpieczonemu okres pracy w warunkach szczególnych przypadający w okresie od 1 października 1992r. do 31 grudnia 1998r. w Przedsiębiorstwie (...) sp. z

o.o. w wymiarze 4 lat, 8 miesięcy i 1 dnia. Nie uwzględnił natomiast pracy ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o.o. od 18 maja 1976r. do 30 września 1992r. podnosząc, że w świadectwie pracy za ten okres (operator żurawi samojezdnych kołowych) podano inne stanowisko niż w świadectwie wykonywania prac w warunkach szczególnych (kierowca samochodu ciężarowego). Takie stanowisko organu rentowego nie jest jednak precyzyjne, bowiem w świadectwie pracy w warunkach szczególnych wskazano stanowisko „kierowca samochodu ciężarowego – operator dźwigu”. Pracodawca wskazał przy tym, że stanowisko to wymienione jest w wykazie A, dział VIII, poz. 2 pkt 2 stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach. W tym samym Zarządzeniu w Dziale V, poz. 3 pkt 4 wymieniona została praca „maszynistów żurawi samojezdnych kołowych i gąsienicowych”, czyli taka jaka figuruje w świadectwie pracy J. S. z dnia 31 stycznia 1999r.

Rozbieżności pomiędzy świadectwem pracy a świadectwem pracy w warunkach szczególnych, na które wskazał organ rentowy – zdaniem strony odwołującej – nie mogą przesądzać o fałszywości twierdzenia, że J. S. w okresie od 18 maja 1976r. do 30 września 1992r. zatrudniony był w warunkach szczególnych. W szczególności organ rentowy nie wziął pod uwagę, że ubezpieczony w tym samym zakładzie - Przedsiębiorstwie (...) był zatrudniony najpierw jako kierowca samochodu ciężarowego, a następnie zmienił stanowisko na operatora żurawi samojezdnych, co znajduje potwierdzenie w dokumentacji pracowniczej.

Pełnomocnik ubezpieczonego zwróciła również uwagę, że w dokumentach przedstawionych przez J. S. za okres od 1 października 1992r. do 31 grudnia 1998r. istnieją rozbieżności pomiędzy treścią świadectwa pracy i świadectwa pracy w warunkach szczególnych, podobne do tych dotyczących okresu wcześniejszego. Rozbieżności te jednak w odniesieniu do w/w okresu zatrudnienia, nie wzbudziły wątpliwości organu rentowego (pismo pełnomocnika ubezpieczonego z dnia 14 grudnia 2015r., k. 27 – 32 a.s.).

Na rozprawie w dniu 31 marca 2016r. pełnomocnik J. S. wnioskuje o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie ubezpieczonemu prawa do wcześniejszej emerytury od dnia 10 czerwca 2015r. (e-protokół z dnia 31 marca 2016r., k. 66 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 k.p.c., a w przypadku złożenia również odwołania od decyzji z dnia 9 października 2015r., znak: ENS/(...), wnioskuje o umorzenie postępowania odnośnie zaskarżonej decyzji z dnia 31 lipca 2015r. w takim zakresie, w jakim została zmieniona decyzją z dnia 9 października 2015r.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podniósł, że ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. nie spełnił przesłanki co najmniej 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. Na podstawie przedstawionych dokumentów Zakład uznał za udowodniony okres pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych w wymiarze 4 lat, 8 miesięcy i 1 dnia przypadający od 1 października 1992r. do 31 grudnia 1998r. z wyłączeniem okresów nieskładkowych. Nie został zaś uwzględniony okres od 18 maja 1976r. do 30 września 1992r., kiedy J. S. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...), a to z powodu rozbieżności w dokumentach. W świadectwie pracy z dnia 31 stycznia 1999r. zostało wskazane stanowisko ubezpieczonego - operator żurawi samojezdnych kołowych, natomiast w świadectwie wykonywania prac w warunkach szczególnych z dnia 16 czerwca 1999r. stanowisko kierowca samochodu ciężarowego. Wobec powyższego organ rentowy zaskarżoną decyzją z dnia 31 lipca 2015r. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. Następnie w dniu 9 października 2015r. została wydana decyzja zmieniająca wcześniejszą decyzję w części dotyczącej uzasadnienia, w której organ rentowy wskazał, że J. S. legitymuje się dwudziestopięcioletnim okresem składkowym i nieskładkowym (ogólny staż ubezpieczonego wyniósł 25 lat, 2 miesiące i 15 dni) (odpowiedź ZUS na odwołanie z dnia 15 października 2015r., k. 9 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. S. ur. (...), ukończył Zasadniczą Szkołę Zawodową

w R. w zawodzie mechanik maszyn rolniczych (odpis świadectwa szkolnego, k. 138 – 139 akt osobowych). W dniu 13 października 1973r. złożył do Przedsiębiorstwa (...) w W. podanie o przyjęcie do pracy w charakterze monter sieci ciepłych (podanie z dnia 13 października 1973r., k. 135 akt osobowych). Od dnia 22 października 1973r. został zatrudniony u tego pracodawcy na stanowisku montera (angaż z dnia 22 października 1973r., k. 35 – 36 akt osobowych). Następnie powierzono mu pracę:

- od 1 kwietnia 1974r. – montera - kierowcy samochodów dostawczych, a nadto wykonywanie czynności dodatkowych w formie stałego nadzoru przy czynnościach załadunkowych i rozładunkowych;

- od 1 czerwca 1975r. – maszynisty wózków widłowych spalinowych;

- od 1 października 1975r. – kierowcy samochodów dostawczych, a nadto wykonywanie czynności dodatkowych w formie stałego nadzoru przy czynnościach załadunkowych i rozładunkowych (wniosek z dnia 25 marca 1974r., k. 38 akt osobowych, pismo pracodawcy z dnia 2 czerwca 1975r., k. 39 akt osobowych, pismo pracodawcy z dnia 30 marca 1974r., k. 37 akt osobowych, pismo pracodawcy z dnia 1 kwietnia 1974r., k. 40 akt osobowych, karta zatrudnienia, k. 148 akt osobowych, umowa o prace dodatkowe, k. 145 – 146 i 139 akt osobowych, pismo pracodawcy z dnia 14 października 1975r., k. 131 akt osobowych, wniosek w sprawie zmiany stawki godzinowej z dnia 9 października 1975r., k. 133 akt osobowych, wniosek o zmianę stanowiska z dnia 18 maja 1976r., k. 121 akt osobowych, protokół Zakładowej Komisji Kwalifikacyjnej z dnia 30 maja 1975r., k. 134 akt osobowych).

W dniu 18 maja 1976r. J. S. został poddany egzaminowi kwalifikacyjnemu w związku z propozycją zmiany stanowiska na maszynistę dźwigu samojezdnego. Z uwagi na uzyskanie wyniku pozytywnego w w/w dacie pracodawca powierzył mu obowiązki maszynisty dźwigu samojezdnego (pismo pracodawcy z dnia 29 maja 1976r., k. 34 akt osobowych, protokół Zakładowej Komisji Kwalifikacyjnej z dnia 18 maja 1976r., k. 143 akt osobowych).

Kolejny egzamin kwalifikacyjny jakiemu został poddany ubezpieczony, miał miejsce w dniu 7 lipca 1977r. (protokół z egzaminu kwalifikacyjnego z dnia 7 lipca 1977r., k. 130 akt osobowych). Po jego złożeniu, od dnia 1 sierpnia 1977r. pracodawca powierzył ubezpieczonemu stanowisko maszynisty żurawi samojezdnych kołowych (karta zatrudnienia, k. 148 akt osobowych). W kolejnych latach nie ulegało ono zmianie, zmieniały się jedynie stawki zaszerogowania i wysokość dodatków, jakie wypłacano J. S.. J. S. pracował jako maszynista – operator żurawi samojezdnych w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie wykonywał innych czynności (karty zatrudnienia, k. 150 – 154 akt osobowych, opinia o pracowniku z dnia 29 marca 1979r., k. 125 akt osobowych, informacje o zmianie zasad wynagradzania, k. 123, k. 120, k. 117, k. 115, k. 103 - 111, k. 100, k. 98 – 99, k. 89 – 92, k. 87, k. 20 – 33 akt osobowych, wnioski w sprawie przeszerogowania, k. 95 – 96, k. 102 akt osobowych, zeznania świadka Z. S., e-protokół z dnia 15 stycznia 2016r., k. 48 a.s., zeznania świadka G. J., e-protokół z dnia 15 stycznia 2016r., k. 48 a.s., zeznania świadka J. O., e-protokół z dnia 15 stycznia 2016r.).

W dniu 11 marca 1979r. Ministerstwo Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych wydało J. S. uprawnienia klasy drugiej w specjalności żurawie samochodowe samojezdne i samochodowe o wielkości do 25 ton (odpis uprawnień, k. 50 akt osobowych).

Pismem z dnia 10 lutego 1983r. pracodawca powiadomił J. S., że na podstawie Zarządzenia Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 5 października 1982r. zostaje zaliczony do pierwszej kategorii zatrudnienia (pismo pracodawcy z dnia 10 lutego 1983r., k. 119 akt osobowych).

W dniu 30 września 1992r. stosunek pracy J. S. w Przedsiębiorstwie (...) w W., później przekształconym w Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. w W., został rozwiązany w związku z porozumieniem zakładów (podanie z dnia 28 września 1992r., k. 41 akt osobowych, pismo z dnia 30 września 1992r., k. 155 akt osobowych, świadectwo pracy z dnia 31 stycznia 1999r., k. 1 akt osobowych). Od dnia 1 października 1992r. J. S. zawarł umowę o pracę na czas nieokreślony z (...) Sp. z o.o. w W.. Na jej podstawie został zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na takim stanowisku jak poprzednio, tj. operatora żurawi samojezdnych kołowych (umowa o pracę z dnia 1 października 1992r., k. 9 akt osobowych). Na tym stanowisku pracował do daty 28 lutego 1999r., kiedy to umowa o pracę została rozwiązana

z powodu upadłości pracodawcy (zeznania świadka Z. S., e-protokół z dnia 15 stycznia 2016r., k. 48 a.s., zeznania świadka G. J., e-protokół z dnia 15 stycznia 2016r., k. 48 a.s., zeznania świadka J. O., e-protokół z dnia 15 stycznia 2016r., k. 48 a.s., rozwiązanie umowy o pracę, k. 8 i 43 akt osobowych, informacje o zmianie wysokości uposażenia, k. 12 – 19 akt osobowych, świadectwo pracy z dnia 27 lutego 1999r., k. 3 akt osobowych).

Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. w W. wystawiła J. S. świadectwo pracy w warunkach szczególnych, w którym zaświadczyła, że ubezpieczony od 1 października 1992r. do 28 lutego 1999r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy, operatora dźwigu samochodowego na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego wymienionym w wykazie A, Dział VIII, poz. 2 pkt 2 stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach podległych ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w warunkach szczególnych (świadectwo pracy w warunkach szczególnych, k. 17 t. II a.r.).

Taki sam dokument ubezpieczony otrzymał również od Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. w W., które potwierdziło pracę ubezpieczonego jako kierowcy samochodu ciężarowego, wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od 18 maja 1976r. do 30 września 1992r. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego – operatora dźwigu wymienionym w wykazie A, Dział VIII, poz. 2 pkt 2 stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach podległych ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w warunkach szczególnych (świadectwo pracy w warunkach szczególnych z dnia 16 czerwca 1999r., k. 19 t. II a.r.).

W dniu 1 lipca 2015r. J. S. złożył w organie rentowym wniosek o wcześniejszą emeryturę wraz z informacją dotyczącą okresów składkowych i nieskładkowych, umowami zlecenia, ZUS RMUA, zaświadczeniami z Urzędu Pracy, świadectwami pracy oraz świadectwem wykonywania pracy w warunkach szczególnych (wniosek wraz z załącznikami, k. 1-60 a.r.).

Na podstawie dowodów uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania organ rentowy przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999r.: okresy składkowe w wymiarze 23 lat, 7 miesięcy i 11 dni oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 1 roku, 7 miesięcy i 4 dni, tj. staż sumaryczny w wymiarze 25 lat, 2 miesięcy i 15 dni oraz staż w szczególnych warunkach w wymiarze 4 lat, 8 miesięcy i 1 dnia (karta przebiegu zatrudnienia, k. 63, t. II a.r.). Jednocześnie organ rentowy ustalił, że ubezpieczony nie spełnił warunków wynikających z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) w zw. z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r., Nr 8, poz. 43 ze zm.), ponieważ na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodnił okresu co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Jako okresy pracy w warunkach szczególnych Zakład Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił okres zatrudnienia od dnia 1 października 1992r. do dnia 31 grudnia 1998r., nie uwzględnił natomiast okresu od dnia 18 maja 1976r. do dnia 30 września 1992r., gdyż w świadectwie pracy i świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych za ten okres występują rozbieżności odnośnie stanowiska pracy. Dodatkowo organ rentowy wskazał, że J. S. nie udokumentował wymaganego 25 letniego okresu składkowego i nieskładkowego. W związku z tym, decyzją z dnia 31 lipca 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. odmówił J. S. prawa do wnioskowanego świadczenia (decyzja ZUS z dnia 31 lipca 2015r., znak: ENS/(...), k. 61 – 62 t. II a.r.). J. S. odwołał się od powyższej decyzji (odwołanie z dnia 9 września 2015r., k. 2 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. kolejną decyzją z dnia 9 października 2015r., znak: ENS/(...), zmienił decyzję z dnia 31 lipca 2015r. w części dotyczącej uzasadnienia, w ten sposób, że przyjął, iż jedynym powodem odmowy przyznania świadczenia J. S. jest brak udokumentowanego 15 letniego okresu pracy w warunkach szczególnych bądź w szczególnym charakterze. Jeśli chodzi zaś o ogólny staż pracy, to Zakład wskazał, że ubezpieczony spełnił ten warunek (decyzja ZUS z dnia 9 października 2015r., znak: ENS/(...), k. 67 - 68 t. II a.r.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie niekwestionowanych przez strony dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych i aktach osobowych ubezpieczonego. Ponadto Sąd Okręgowy za podstawę ustaleń faktycznych przyjął wiarygodne zeznania świadków J. O., Z. S. i G. J., którzy przez wiele lat pracowali w tym samym zakładzie pracy, w którym zatrudniony był J. S. i potwierdzili wynikające z akt osobowych okoliczności pracy J. S. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku operatora – maszynisty żurawi samojezdnych kołowych. Zdaniem Sądu z uwagi na spójność zeznań świadków i dokumentów, nie było podstaw do kwestionowania ich wiarygodności.

Sąd na podstawie art. 302 k.p.c. pominął dowód z przesłuchania stron. Pełnomocnik J. S. i sam ubezpieczony wnioskowali, by Sąd nie przeprowadzał tego dowodu z uwagi na stan zdrowia ubezpieczonego, który utrudnia mu składanie zeznań, a nadto w związku z tym stanem ubezpieczony nie wszystko pamięta. Zdaniem Sądu, z uwagi na wskazane okoliczności oraz wyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności dowodami z dokumentów i zeznaniami świadków, uzasadnione było uwzględnienie powyższego wniosku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie J. S. od decyzji organu rentowego z dnia 31 lipca 2015r., znak: ENS/(...), jako zasadne zasługiwało na uwzględnienie.

Art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) wskazuje, że ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do Otwartego Funduszu Emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Przy określaniu prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie ma żadnej swobody. Prace te ściśle i jasno zostały określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r., Nr 8, poz. 43) – zwanym dalej rozporządzeniem w sprawie wieku emerytalnego. Na wykazach prac zawartych w tym akcie prawnym, nie kończą się jednak ograniczenia dotyczące uprawnień z tytułu wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Aby daną pracę uznać za wykonywaną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, pracownik musi ją wykonywać stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy. Dodatkowo, zgodnie z powołanym rozporządzeniem, aby mężczyzna mógł nabyć prawo do emerytury powinien:

1. posiadać 25-letni okres zatrudnienia, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia);
2. wykonywać pracę wymienioną w wykazie A (Prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego), będącym załącznikiem do rozporządzenia;
3. osiągnąć wiek emerytalny wynoszący 60 lat (§ 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia) oraz
4. być zatrudnionym przez co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach (§ 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia).

Wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze powinno być stwierdzone przez pracodawcę w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze lub w świadectwie pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 1997 roku, II UKN 417/97 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2001 roku, II UKN 598/00). Świadectwo pracy w warunkach szczególnych jest jednak dokumentem prywatnym w rozumieniu art. 245 k.p.c. i nie stanowi dowodu tego co zostało w nim odnotowane. Taki walor mają wyłącznie dokumenty urzędowe, do których w myśl stosowanego a contrario art. 244 § 1 k.p.c. nie zalicza się świadectwa pracy, skoro nie zostało sporządzone przez organy władzy publicznej ani inne organy państwowe (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 17 grudnia 2013r., III AUa 783/13, Lex nr 1409118). Dodatkowo należy podkreślić, że w razie wszczęcia postępowania sądowego, toczącego się wskutek odwołania ubezpieczonego od odmownej decyzji organu rentowego w sprawie przyznania uprawnień do emerytury w wieku obniżonym, dopuszczalne jest przeprowadzanie wszelkich dowodów dla wykazania okoliczności, mających wpływ na prawo do świadczenia. W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być więc udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego.

W rozpatrywanej sprawie jedyną okolicznością, co do której istniał spór między stronami, było to, czy ubezpieczony legitymuje się co najmniej 15 – letnim okresem pracy w warunkach szczególnych. Spełnienie innych warunków, od których zależy przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury, nie było zaś sporne, ponieważ J. S. z dniem 10 czerwca 2015r. ukończył 60 lat, posiada 25 letni okres składkowy i nieskładkowy i nie jest członkiem OFE.

Organ rentowy uwzględnił pracę J. S. w warunkach szczególnych w okresie od 1 października 1992r. do 31 grudnia 1998r. w łącznym wymiarze 4 lat, 8 miesięcy i 1 dnia. Nie został zaś uwzględniony okres od dnia 18 maja 1976r. do dnia 30 września 1992r., choć ubezpieczony wskazywał, że w tym czasie pracował jako operator żurawia samojezdnego i przedstawił świadectwo pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy odmawiając zaliczenia tego okresu powołał się na rozbieżności co do stanowiska pracy ubezpieczonego w w/w okresie istniejące w świadectwie pracy z dnia 31 stycznia 1999r., gdzie wskazano stanowisko operator żurawi samojezdných kołowych oraz w świadectwie pracy w warunkach szczególnych z dnia 16 czerwca 1999r., gdzie podano stanowisko kierowca samochodu ciężarowego – operator dźwigu. W takiej sytuacji Sąd prowadził więc postępowanie, dopuszczając dowody zaoferowane przez strony, aby ustalić, czy faktycznie w w/w spornym okresie J. S. pracował w warunkach szczególnych.

Przesłuchani w sprawie świadkowie J. O., Z. S. i G. J., którzy pracowali wraz z ubezpieczonym, potwierdzili zgodnie jego pracę w charakterze operatora żurawi samojezdných wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Ich zeznania w tym zakresie były spójne, podobnie jak dokumenty zgromadzone w aktach osobowych J. S., obejmujące okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) oraz w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o.o. Z dokumentów wynika, że J. S. przez krótki czas po podjęciu zatrudnienia, tj. od 22 października 1973r. do 17 maja 1976r., pracował na różnych stanowiskach, na których praca nie była wykonywana w warunkach szczególnych (m.in. jako monter, kierowca samochodów dostawczych poniżej 3,5 t czy operator wózka widłowego spalinowego), a od 18 maja 1976r. powierzono mu stanowisko operatora żurawi samojezdných, nazywane też stanowiskiem maszynisty żurawi samojezdných, które zajmował aż do daty ustania zatrudnienia w (...) sp. z o.o., tj. do 28 lutego 1999r. Świadczenie przez większość w/w okresu pracowali w tym zakładzie co ubezpieczony i potwierdzili to, co wskazują dokumenty. Wynika z nich również, że J. S. podnosił swe kwalifikacje i był uprawniony, by obsługiwać ciężki sprzęt budowlany, w tym żurawie. W związku z tym nie może być wątpliwości, co do tego, jakie prace i w jakim charakterze realizował w spornym okresie, ale i w tym, który organ rentowy zaliczył jako okres pracy w warunkach szczególnych.

Zdaniem Sądu, zasadne było stanowisko pełnomocnika ubezpieczonego zarzucające organowi rentowemu niekonsekwencję wyrażającą się w uwzględnieniu jednego z dwóch okresów, które świadectwami zostały potwierdzone jako okresy pracy w warunkach szczególnych, w sytuacji, gdy nie było podstaw do takiego różnicowania. W istocie bowiem, jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego, J. S. od 18 maja 1976r. aż do 28 lutego 1999r. pracował w takim samym charakterze, jego praca niczym się nie różniła i była wykonywana w takich samych warunkach. Potwierdzili to zresztą świadkowie, którzy na przestrzeni tego długiego okresu mieli możliwość obserwowania pracy

J. S.. Tymczasem organ rentowy nie wiadomo z jakich powodów uwzględnił krótszy okres zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. odmawiając uwzględnienia znacznie dłuższego, bo ponad 15 letniego, okresu pracy w Przedsiębiorstwie (...) (potem Przedsiębiorstwie (...) sp. z o.o.). Wprawdzie dla uzasadnienia swego stanowiska powołał się na rozbieżności stanowisk pracy J. S. w świadectwie pracy z dnia 31 stycznia 1999r. i w świadectwie pracy w warunkach szczególnych z dnia 16 czerwca 1999r. Jak słusznie zauważyła pełnomocnik ubezpieczonego, taka rozbieżność występowała również w dokumentach potwierdzających zatrudnienie i pracę w warunkach szczególnych w (...) sp. z o.o. W świadectwie pracy z dnia 27 lutego 1999r. pracodawca wskazał stanowisko operator dźwigu samochodowego, a w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych stanowisko kierowcy samochodu ciężarowego. Mimo to organ rentowy dokumentów za okres pracy w (...) sp. z o.o. nie zakwestionował, zrobił to zaś w odniesieniu do dokumentów dotyczących zatrudnienia u poprzedniego pracodawcy w okresie od 18 maja 1976r. do 30 września 1992r. W tym więc zakresie stanowisko strony odwołującej o niekonsekwencji argumentacji Zakładu, było trafne.

Trafnie strona odwołująca podnosiła również, że J. S. zarówno w okresie uwzględnionym przez organ rentowy, jak i w tym, który został zakwestionowany, wykonywał pracę w warunkach szczególnych. Nie była to praca kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 t, ale praca, o której mowa w poz. 3, działu V, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego. Tenże dział „W budownictwie” w pkt 3 wymienia prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych, a takimi maszynami budowlanymi z całą pewnością są żurawie samojezdne, których operatorem (maszynistą) był J. S.. Nadto Zarządzenie Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładzie pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty (Dz. Urz. MB z dnia 6 grudnia 1983r.) wymienia w załączniku nr 1 w dziale V „W budownictwie” pod poz. 3 pkt 4 prace maszynistów żurawi samojezdnych kołowych i gąsienicowych, czyli takie, jakie w okresie od 18 maja 1976r. do 31 grudnia 1998r. wykonywał J. S..

Wobec powyższego zasadne było odwołanie J. S., który spełnił wszystkie konieczne warunki, by uzyskać wcześniejszą emeryturę, w tym udokumentował ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Odnosząc się do terminu, od jakiego Sąd uznał za możliwe przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury, wskazać należy na treść art. 129 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zgodnie z którym świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Ogólną zasadą prawa emerytalno-rentowego jest więc, że świadczenia wypłaca się na wniosek zainteresowanego, poczynając od dnia powstania prawa do emerytury (tj. spełnienia ustawowych warunków), lecz nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o świadczenie.

W przedmiotowej sprawie J. S. złożył wniosek w dniu 1 lipca 2015r., ale jego pełnomocnik wnioskuje o przyznanie emerytury od 10 czerwca 2015r. Zdaniem Sądu, orzeczenie zgodnie z takim wnioskiem nie było możliwe. Choć J. S. 10 czerwca 2015r. spełnił wszystkie warunki, by uzyskać świadczenie, to wniosek złożył dopiero w dniu 1 lipca 2015r. i od tego dnia – zgodnie z art. 129 ustawy – Sąd przyznał emeryturę zmieniając decyzję na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Jednocześnie, zgodnie z art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., w pozostałym zakresie odwołanie podlegało oddaleniu.

Sąd na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013r., poz. 490 – tekst jedn.) zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. na rzecz J. S. kwotę

180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wskazana kwota wynika z brzmienia w/w rozporządzenia obowiązującego od daty 1 sierpnia 2015r., odwołanie wpłynęło bowiem po tej dacie. W związku z tym zastosowanie znajduje

§ 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, zmieniony przez rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 lipca 2015r. zmieniające

rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2015r., poz. 1078), które w sprawach o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego wprowadziło stawkę minimalną wynoszącą 180 zł.

ZARZĄDZENIE

(...)